

Levizja e lire e personave dhe sherbimeve. E drejta e vendosjes

- **Levizja e lire e personave (VII)**
- Liria e ofrimit te sherbimeve (VIII)
 - E Drejta e Vendosjes (VIII)

Kuadri normativ I

- Aktiviteti i ushtuar ne menyre te pavarur gjen nje rregullim te detajuar dhe te gjere ne te drejten e brendshme te vendeve antare
 - Edhe per shoqerite tregtare (neni 54 dhe 62)
- Ky aktivitet ne ushtirmin e lirise se levizjes ka marre rregullim ne te drejten primare BE ne menyre te ngjashme
 - E drejta e vendosjes (Titulli IV Kreu 2 nenet 49-55 TFBE)
 - Ofrimi i sherbimeve – liria e (Titulli IV Kreu 3 nenet 56-62)
- Parimi
 - Ndalohen kufizimet per keto liri (neni 49 dhe 56)
 - Trajtimi i barabarte kombetar (49.2 dhe 57.2)
- Bazat juridike per te drejten dytesore te BE me qellim rregullimin e ushtrimit efektiv te ketyre te drejtave (me Direktiva)
 - Neni 50 dhe 53 per te drejten e vendosjes
 - Neni 59 per ofrimin e sherbimeve ne regjim te lire
- Perjashtimet nga gezimi i ketyre lirive
 - Neni 51-52 per te drejten e vendosjes
 - Neni 62 per ofrimin e sherbimeve
 - Norme me karakterreferues dinamik te nenet nga 51 deri te 54

Kuadri normativ II

- Efekt i drejteperdrejte i neneve 49 dhe 56 TFBE
 - Njesoj si per rastin e lirise se qarkullimit te punetoreve ne lidhje me zbatimin e parimit te trajtimit te barabarte
 - Shikohet Ceshtja 33-74 Van Binsbergen
- Legjislacioni derivuar BE ne lidhje me integrimin pozitiv te legjislacioneve kombetare
 - Harmonizim i normave kombetare qe rregullojne ushtrimin e aktivitetit ne forme te pavarur
 - Aksesine profesione
 - Ushtrimi i aktivitetit
 - Miratimin e direktivave te pergjithshme me qellim lehtesimin e aksesit ne aktivitetet a pavarura dhe ushtrimin e tyre (baza neni 53.1 TFBE)
 - Dir. 2006/123/KE (Direktiva Sherbimet)
 - Dir. 2005/36/Ke (Direktiva kualifikimet profesionale)
 - Modifikuar me Dir. 2013/55/BE
 - Miratimin e direktivave specfike ne lidhje me lloje aktivitetetesh te percaktuara (neni 50)
 - Kompetence legjislative me rendesi te vecante per aktualizimin e se drejtes primare
 - C-233-94 Gjermania vs. Parlamenti europian dhe Keshilli pikat 12-20
- Aktet e se drejtes se derivuar ndihmojne ne ushtrimin e te drejtave te njohura direkt ne TFBE
 - Edhe nese ndonje sektor eshte jashte rregullimit te Direktivave kjo nuk do te thote se nuk gezohen ne ate sektor te drejta e percaktuar ne nenet 49 dhe 56 TFBE
 - C-47-08 Kom. vs. Belgjike pika 119: C-50-08 Kom. vs. France pika 101

Kuadri normativ III

- Aktet e se drejtes se derivuar ndihmojne ne ushtrimin e te drejtave te njohura direkt ne TFBE
 - Aplikohen normat TFBE pavaresisht sektoreve te lene jashte
 - Konsiderohen si akte qe ofrojne nje ahrmonizim komplet te nje fushe te caktuar (Direktivat sektoriale sidomos)
 - Avokatet
 - Mediat audiovizive – Dir. 2010/13/BE
 - Komunikimi elektronik me directive kuader – Dir 2002/21/KE ndryshuar
 - Modalitetet e ushtrimit te sherbimeve
 - Sherbimet nga shoqerite e informacionit
- Miratimi i shume direktivave me objekte te ndryshem (here lloji i sherbimit here menyra e ofrimit) ka sjelle konfuzion ne lidhje me fushen e aplikimit te tyre ne disa raste ne lidhje me llojin e sherbimit te ofruar
 - C-320/16 Uber France pika19 e vijim
 - GjD nuk e ka konsideruar sherbim te shoqerie informacioni megjithese i permbushte kushtetet ne baze te Direktives 98/34/KE pasi nuk ishte ndermjetesim i thjeshte por sherbim transporti (pika 22)

Subjektet perfituese I

- Personat qe ushtrojne nje aktivitet te pavarur (ekonomik) te paguar
 - Jo punemarres nen urdhrat e perfituesit te sherbimit (autonom)
 - Aktivitet ekonomik
 - Te paguar/Me shperblim (normalisht ofrohen si te tilla – neni 57 TFBE)
 - Pagesa jo gjithmone nga perfituesi i sherbimit
 - GjD psh ne C-51/96 dhe C-191/97 Deliege
 - Objekti mund te jete i ndryshem (neni 57 TFBE)
 - Vecanerisht aktivitetet tregtar, industrial artizanati dhe profesionet e lira
 - Rralle here eshte ngritur si ceshtje nese ne varesi te objektit nje lloj sherbimi mund te bjere jashte fushes se aplikimit te traktatit
 - Psh Ceshtja 155/ 73 Sacchi pika 6 – transmetimi i mesazheve televizive
- Shoqerite tregtare (neni 54 dhe 62)
 - “Shoqëritë tregtare ose firmat e krijuara sipas ligjit të një Shteti Anëtar dhe që e kanë selinë e regjistruar, zyrat qendrore ose vendin kryesor të veprimtarisë brenda Bashkimit, për qëllimet e këtij Kreu, trajtohen njësoj si personat fizik që janë shtetas të Shteteve Anëtare.”

Subjektet perfituese II

- Shoqerite tregtare (neni 54 dhe 62)
 - GjD ne fillim ka mbajtur nje pozicion te kujdesshem ne lidhje me transferimin nga nje shtet antar ne nje shtet tjetër te shoqerive
 - Ceshtja 81/87 Daily Mail
 - Shoqeri angleze kerkonte te spstonte ne Holande seline e saj por pa humbur natyren e saj te shoqerise angleze
 - Te merrte rezidencen fiskale ne Holande me qellim regjim me i mire fiscal
 - Autorizimi per te transferuar drejtimin dhe rezidencen fiskale nga gjykata angleze nuk i jepet
 - GjD percakton se modalitetet e tranferimit te shoqerive nuk gjejne zgjidhje ne parashikimin e neneve 49 dhe 54 dhe sjane rregulluar akoma (pika 23)
 - Nenet 49 dhe 54 duhet te interpretohen ne sensin qe nuk i japin te drejten nje shoqerie te ngritur melegjislacionin e nje Shteti antar te tranferojne seline e tyre ne nje shtet tjetër antar (pika 25)
 - C-210/06 Cartesio
 - Do kishte shkelje te te drejtave ne neni 49 vetem nese do te pengohej me legjislacion kombetar shkrija e nje shoqerie ne vendin antar dhe rithemelimi i saj sipas rregullave te vendit antar prites ku do te transferohej
 - Gezohet e drejta e vendosjes dytesore - hapje agjencie filiale, etj. ndersa transferimi lejohej vetem nese legjislacionet e 2 vendeve antare e lejonin
 - Pozicioni GjD qartesohet me ceshtjen
 - C-106/16 Polbud
 - Shoqer polake e ngritur sipas legjislacionit poloak vendos te transferohet ne Luksemburg dhe atje te transformohet ne nje shoqeri sipas legjislacionit te atij shteti
 - I kerkohet nga shteti polka te filloje procedure e likuidimit sipaslegjislacionit polka sepse megjithese transferohet ajo mban personalitetin juridk polka
 - Gjykata percakton se detyrimi per te kaluar ne likuidim perben nje kufiim te drejtes te vendosjes dhe nuk justifikohet me interesin e pergjithshem per mbrojtjen e ortakeve te minorances apo punetoreve (pika 51 dhe 59)
 - Gjykata veren se eshte ne aplikim te neneve 49 dhe 54 TFBE e drejta per te transferuar seline ne rast se plotesohen kerkesat e Shtetit ku transferohet duke u lidhur me rendin juridik te atij shteti pavaresishtse ktransferohet vetem selia dhe jo vendi i ushtrimit te aktivitetit (pika 33, 38 dhe 44)
 - Lejohet transformimi ne shoqeri te shtetit prites
 - Varet nga legjislacioni i Shtetit prites ne rastin e transferimit
 - Ndersa ne rastin e mbajtjes se personalitetit juridik varet nga legjislacioni i te dy shteteve si ne Daily Mail
 - E drejte e derivuar ne zbatim te nenit 50.2 ger g) ne lidhje me mbrotjen e interesave te ortakeve dhe te treteve
 - Krijimi me Rregullore i Grupieve europiane te interest ekonomik, Shoqerise Europiane, Shoqerise kooperative Europ.

Subjektet perfituese III

- Perfituesit e sherbimeve (gezojne lirite e nenit 56)
 - Qe me ceshtjen 286/82 dhe 26/83 Luisi pika 10, 16
 - Liria pasive e ofrimit te sherbimit
 - C-625/17 Vorarlberger Landes- und Hypotheekenbank pika 30
 - Edhe raste kur sherbimi eshte marre nga ana e perfituesit pa u spostuar nga vendi i origjines
 - C-60/00 Carpenter pika 29
 - C-339/15 Vanderborght pika 56 – per sherbimin qe do merret ne te ardhmen e pengon lirine e levizjes aksesit te perfituesit qe ndodhen ne nje shtet tjetër ndalimi i mundesise per te bere reklame ne ate shtet per sherbime odontoiatrice

Dallimi midis vendosjes dhe ofrimit te sherbimit

- **Dallimi**
 - E drejta e vendosjes
 - Vendosja ne menyre te vazhdueshme e aktivitetit autonomy me karakter ekonomik ne nje shtet antar ku nuk ka qene i vendosur me pare
 - Ofrimi i sherbimeve
 - Subjekti te kete mundesine qe te ofroje aktivitetin e tij ne nje shtet antar te ndryshem nga shteti ku eshte i vendosur, por pa u vendosur ne te parin
- **Kryesisht normat qe i rregullojne koincidojne me njera tjetren ne permbajtje dallimet jane thelbesore**
 - Kushtet e hyrjes ne treg dhe te ushtrimit te aktivitetit i shtyejne subjektet te konsiderohen me shume thjesht si ofrues sherbimesh dhe jo si te vendosur ne nje shtet tjetet (rast pas rasti gjykimi)
- **Nocioni juridik**
 - E drejta e vendosjes – neni 49.2 TFBE
 - Nocion shume i pergjithshem qe nuk ka lidhje me llojin e aktivitetit
 - Karakter te qendrueshem e vazhdueshem
 - C-55/94 Gebhard pika 25
 - Nocioni i dhene nga Dir. 2004/123/KE neni 4.5 eshte shume kufizues dhe jurisprudencat jep nje perkufizim me te gjere
 - Ofrimi i sherbimeve – neni 57.3 TFBE
 - Karakter te perkohshem
 - C-55/94 Gebhard pika 25
- **Dallimi midis llojit stabel apo te perkohshem te aktivitetit**
 - Nuk mund te perdoret kriteri sasior
 - C-215/01 Schnitzer pika 30
 - Disa here eshte perdorur kriteri mbizoterues (prevalences)
 - Duke percaktuar se liria e ofrimit te sherbimeve nuk mund te kerkohet nga njeoperator qe kryesisht operon ne tregun e shtetit antar ne fjale, pasi do te konsiderohej si shmangje nga normat profesionale qe do i aplikoheshin sikur te konsiderohej i vendosur ne ate shtet
 - Ceshtja 39/75 Coenen pika 9-10
 - Ceshtja 33-74 Van Binsberger pika 13
 - Nuk mund te perdoren plotesisht as Kohezgjatja apo Shpeshtesia e ofrimit te sherbimit
 - C-215/01 Schnitzer pika 30-31
 - Mund te perdoren ne disa raste e lloje aktivitetesh
 - C-55/94 Gebhard pika 28
 - Te paturit e nje Selise ne shtetin tjetet – jo gjithmone konsiderohet vendosje por vleresohet sipas aktivitetit qe do kryhet

E drejta e vendosjes I

- Neni 49.1 TFBE
 - “Brenda kuadrit të dispozitave të parashikuara më poshtë, ndalohen kufizimet mbi lirinë e vendosjes së shtetasve të një Shteti Anëtar në territorin e një Shteti Anëtar tjetër. Ky ndalim zbatohet edhe për kufizimet mbi ngritjen e agjencive, degëve ose filialeve nga shtetasit e çdo Shteti Anëtar të vendosur në territorin e një Shteti tjetër Anëtar.”
- Format e vendosjes
 - Vendosja kryesore
 - Neni 49.2 – aktivitet autonom qofte nga sipërmarres qofte shoqeri tregtare për të cilat ka kontrollin aksioner
 - E drejta e aksesit dhe ushtrimit të aktivitetit
 - Nuk lejohen Klausolat e kombesise
 - » Ceshnja 2/74 Reyners – moslejimi i te huajve te ushtrone profesionin e avokatit
 - » Jurisprudence e gjere e GjD
 - » Keto klausola mund te jene te lejueshme vetem nese konsiderohen si perjashtime ne baze te interes te pergjithshem dhe proporcionale (51 e 52 TFBE)
 - Problematika e aktiviteve te palejuara apo te ushtruara nga kompani ne regjim monopoli apo shteterore
 - » Ceshnja 6-64 Costa vs. Enel – nuk perben kufizim aksesit dhe nuk i aplikohet neni 49 TFBE
 - » Ndryshim kursi nga GjD - C-179/14 Kom. vs. Hungari pika 164-165 – kur nje aktivitet ekonomik ushtrohet vetem nga nje operator publik apo privat perben kufizim te liris se vendosje apo ofrimit te sherbimeve
 - Si e tille si kufizim duhet patjeter te justifikohet me arsye te interes te pergjithshem dhe proporcionalitetit
 - Njesoj si shtetasit e vendit – trajtim i barabarte kombetar
 - Diskriminim direkt – kushte me pak te favorshme per qytetaret e vendeve te tjera
 - » Ceshnja 63/86 Kom. vs. Itali pika 15-16
 - Diskriminim indirekt – megjithese kushte te njejta kushtet e vendosura e bejne me te pafavorshme per qytetaret e huaj permbushjen e tyre
 - » Rasti klasik i kushtit te rezidencës ne territorin e shtetit
 - C-279/89 Kom. vs. Britani pika 42
 - Diskriminimi material – trajtimi i situatave te ndryshme ne menyre te njejte
 - Normat kombetare te aplikuara ne menyre te barabarte
 - » GjD nuk ndan midis diskriminim direkt apo indirekt por i percakton si pengesa ne te drejten e vendosjes
 - » C-355/98 Kom. vs. Belgjike pika 31-34
 - Vendosje dytesore

E drejta e vendosjes II

- E drejta e vendosjes dytesore
 - Qender dytesore pa hequr dre nga vendosja ne shtetin antar te origjines
 - Ne jurisprudence percaktohet se jo gjithmone ushtrimi i aktivitetit ne vendin e origjines eshte i detyrueshem me qellim vendosjen dytesore
 - Rasti i shoqerive tregtare
 - C-212/97 Centros pika 20 dhe 29
 - C-66/18 Kom. vs. Hungari pikat 169-170 dhe 184 ne vijim
 - » CEU
- Permbajtja e se drejtes vendosjes dytesore
 - E drejta per te hapur nje qender te dyte
 - Edhe epr profesionet e lira. Shiko Ceshtja 107/83 Klopp
 - Edhe kur ne vendin ku eshte vendosja dytesore perben vendin ku eshte qendra kryesore e aktivitetit
 - C-208/00 Uberseering pika 82
 - C-167/01 Inspire Art pika 143
 - Parimi i trajtimit kombetar (te barabarte)
 - Trajtim i barabarte me ato qe ne shtetin antar prites te vendosjes dytesore kane seline kryesore
 - C-330/91 Commerzbank pika 13 dhe 15
 - C-307/97 Saint-Gobain

Ofrimi i shërbimeve në regjim të lirë I

- Liria e ofrimit të shërbimeve
 - Neni 56 “Brenda kuadrit të dispozitave të parashikuara më poshtë, ndalohen kufizimet mbi lirinë e ofrimit të shërbimeve brenda Bashkimit lidhur me shtetasit e Shteteve Anëtare, të cilët janë vendosur në një Shtet Anëtar që është i ndryshëm nga ai i personit për të cilin ofrohen shërbimet”
 - Neni 57.3 “Pa cenuar dispozitat e Kreut lidhur me të drejtën e vendosjes, personi që ofron shërbime, për ta bërë një gjë të tillë, mund ta ndjekë aktivitetin e tij përkohësisht në Shtetin Anëtar ku ofrohet shërbimi, me të njëjtat kushte me ato që ky Shtet vendos për shtetasit e tij”
- Permbajtja
 - E drejta e ushtrimit të përkohshëm
 - Edhe pa u spostuar nga shteti i rezidences
 - C-60/00 Carpenter
 - Ndalimi i klausolave të kombesise
 - C-114/97 Kom vs. Spanje
 - Ndalimi i klausolave të rezidences apo vendosjes
 - Ceshnja 205/84 Kom. vs. Gjermani pika 52 – Mund të lejohej keto lloj kërkesash të vendosjes vetëm kur provohet se është kusht i nevojshëm për të arritur një interes të përgjithshëm të shtetit – asnjehere e aplikuar
 - C-222/95 Parodi pika 31
 - Ndalimi i klausolave që kërkojnë regjistrim në regjistrat kombëtare
 - C-58/98
 - Parimi i trajtimit kombëtar (të barabartë) – kushtet e kërkuara për ushtrimin e një aktiviteti njësoj si për qytetarët kombëtarë
 - Ndalimi i diskriminimit në baza kombësie
 - Mund të vendosen kushte dhe ndalime në lidhje me aftësimin profesional
 - C-154/89 Kom. vs. France

Ofrimi i shërbimeve në regjim të lirë II

- **Ndalimi i diskriminimit mbi baza kombësie**
 - **Diskriminim direkt**
 - Raste të rralla
 - C-20/92 Hubbard – avokat anglez që do ushtronte në Gjermani dhe si qytetar i huaj duhej të derdhte një garanci përparake
 - **Diskriminim indirekt**
 - Objekt i vendimeve të GjD duke marrë spunto nga Ceshnja 152/73 Sotgiu në lidhje me levizjen e lirë të punetoreve
 - Shiko Ceshnjat 62 e 63/81 Seco pika 8 – çdo lloj diskriminimi dhe pse i kamufluar dhe i bazuar në kritere asnjëse për që prodhon rezultat diskriminimi
 - Në rastin e ofrimit të shërbimeve i ndare nga koncepti i lirisë së vendosjes dhe konsiderohen si penguese dhe normat pa përjashtim të aplikueshme
- **Llojet e diskriminimit indirekt**
 - **Diskriminim në baze të vendit ku është i vendosur ofruesi**
 - Trajtim i diferencuar në baze të vendosjes apo jo në një shtet antar
 - Raste
 - C-154/89 Kom vs. France – kufizime në nr vizitash për mjekët e vendosur jashtë Francës
 - Ceshnja 3/88 Kom. vs. Itali pika 9 – kufizimi i furnizimit me sisteme informatike për administratën vetëm nga ndërmarrjet publike apo me kapital mëxhorance shtetëror
 - C-290/04 Scorpio pika 43
 - C-49/16 Unibet International pika 44
 - **Diskriminimi material**
 - C-341/05 Laval – në lidhje me aplikimin e kontratës kolektive suedeze punetoreve në ofrim të lirë të shërbimit megjithatë këto kishin kontratat e veta kombëtare të nënshkruara
 - **Diskriminimi në baze të vendit ku është kryer shërbimi**
 - Kur jepen kushte më të favorshme kur shërbimi kryhet brenda vendit antar në fjale
 - C-204/90 Bachmann pika 9

Ofrimi i sherbimeve ne regjim te lire III

- Justifikime per lejimin e diskriminimit
 - Ne kushte objektive jo ne lidhje me kombesine
 - Ne baze te kriterit te proporcionalitetit
 - Raste nga GjD
 - Nevoja per te mbrojtur koherencen e sistemit fiskal
 - C-204/90 Bachmann pika 21
 - Ruajtja e ekuilibrit financiar te sistemit kombetar te asistences mjekesore
 - C-372/04 Watts pika 103

Kufizimet jodiskriminuese per te drejten e vendosjes dhe lirine e ofrimit te sherbimeve I

- Lejohen kufizimet per lirine e ofrimit te sherbimeve dhe vendosjes
 - GjD ka pranuar kufizimet nga normativa e aplikuar ne menyre te padalluar
- Liria e ofrimit te sherbimeve
 - GjD percakton qe ne C-76/90 Sager pika 12 qe neni 56 jo vetem ndalon diskriminimin por edhe heqjen e cdo kufizimi, qe i aplikohet ne menyre te padalluar cdo ofruesi sherbimesh, kur ai eshte i tille qe ndalon apo pengon aktivitetin e operatorit te vendosur ne nje shtet tjetër ku ofron sherbime ne menyre te ligjshme
 - Konsolidimi i percaktimeve ne vendimin Webb
 - Pikat 14, 16 e 17
 - Ceshtja 279/80 Webb pikat 16, 17 e 19
 - Subjekt nga Britania qe do ofronte sherbime ne Holande dhe qe legjislacioni i te fundit i kerkonte autorizim te ri
 - Kerkesa per autorizim do te jete e ligjshme sepse ka nje interes te pergjithshem publik por duhen patur parasysht edhe nese keto interesa permbushen nga dokumentacioni i kerkuar nga vendi i origjines i operatorit
 - Analiza e vendimit
 - Edhe normative qe i aplikohet ne nje shtet pa diskriminimi ne menyre te padalluar te gjithëve mund te perbeje nje kufizim te lirise se ofrimit te sherbimeve
 - Ky kufizim del jashte fushes se nenit 56 ne lidhje me ndalimin nese eshte i perligjur nga nje interes publik
 - Duhet paretene ky interes publik nuk eshte i permbushur nga normative qe i nenshtrohet ofruesi i sherbimit ne Shtetin e origjines
 - Do te ishte nje diskriminim material
 - Disavantazhi i rregullimit nga legjislacioni i dyfishte – nuk do mbahej parasysht normative analoge ne shtetin e origjines
 - Testi Webb – per normat te aplikueshme pa dallim
 - Normativa duhet te aplikohet ne menyre jo diskriminuese
 - Te jete e justifikur me arsye imperative te interest publik
 - Te jete e mjaftueshme per te arritur qellimin qe kerkon te ndjeke
 - Te mos shkoje me larg sesa eshte e nevojshme per te arritur qellimin
 - Te verifikohet nese interesi i pergjithshem nuk eshte i tuteluar nga normavia e shtetit te origjines ku eshte vendosur operatori – C-3/95 Reiseburo Broede pika 28

- E Drejta e vendosjes

- GjD percakton se dhe kjo liri mund te pengohet nga normat qe aplikohen pa dallim ne nje Shtet
- C-55/94 Gebhard
 - Detyrimi per tu regjistruar ne urdhrin professional te nje shteti me qellim ustrimin e aktivitetit eshte pengese per lirine e vendosjes dhe shkon ndesh me nenin 49
- Testi Gebhard (pika 37)
 - Normativa te aplikohet ne menyre jodiskriminuese
 - Te jete e justifikuar nga arsye imperative te interest publik
 - Te jete e mjaftueshme per te arritur qellimin qe kerkon te ndjeke
 - te mos shkoje me larg sesa eshte e nevojshme per te arritur qellimin
- Raste nga praktika e GjD
 - Raste ku nuk konstatohet kufizim i palejuar: C-19/92 Kraus; C-108/96 Mac Queen; C-294/00 Grabner
 - Raste kur konstatohet kufizim i palejuar i te drejtes se vendosjes: C-79/01 Payroll; C-442/02 CaixaBank; C-343/17 Memoria
 - Llojet e arsyeve imperative te interest publik
 - » Mbrojtja e kategorive te dobeta si perfituesit e sherbimit, konsumatorët, etj
 - » Mbrojtja e shendetit
 - » Mbrojtja e ambientit dhe territorit
- Kusht shtese per testin Gebhard nga GjD : qe te kete kufizim te lirise ne nenin 49 duhet qe norma padallim e aplikueshme te jete e tille qe te kushtezoje aksesin ne treg per operatorët ekonomike te shteteve te tjera
 - Shiko C-442/02 CaixaBank pika 12 e 13

- Liria e levizjes se punetoreve

- Edhe per nenin 45 ndalohen nomrativat pa dallim te aplikueshme qe kufizojne apo pengojne levijen e lire te punetoreve
 - C-425/93 Bosman pika 96
 - C-18/95 Terhoeve pika31
 - C-190/98 Graf pika 18

- Testet jane te njejta per te dy lirate e vendosjes dhe ofrimit te sherbimeve

- Testet jane te njejta per te dy lirite e vendosjes dhe ofrimit te sherbimeve
 - GjD i referohet ne menyre te perbashket dhe nenit 49 dhe 56
 - C-338/04 C-359/04 dhe C-360/.04 Placanica pika3
 - Praktike jo e drejte pasi permbajtja e dy lirive megjithese e ngjashe ka dallime – sidomos ne rastet e diskriminimit material te legjislacionit te dyfishte qe eshte ne rastet e lirise se ofrimit te sherbimeve
- Qendrimi i GjD ne lidhje me kufizimet tenton te jete nje perqasje globale
 - Testi Webb dhe Gebhard kushte te njejta
 - vleresimi i normave pa dallim te aplikueshme nese jane apo jo kufizime apo pengesa te ushtrimit te lirise se vendosjes apo te ofrimit te sherbimeve
 - I ngjashem me masat me efekt ekuivalent te percaktuara ne Testin Cassis ne lidhje me nenin 34 TFBE persa i perket qarkullimit te mallrave
 - Korigjuar nga Testi Keck qe percakton kriteret me specifike per lirine e qarkullimit te mallrave
 - Test i ngjashem dhe per qarkullimin e lire te kapitaleve
 - Gjykata nuk ben dallim midis lirise se vendosjes apo lirise se ofrimit te sherbimeve
 - Aplikimi i nomres se shtetit te prodhimit si kufizim i lirise se qarkullimit te mallrave apo sherbimeve
 - C-384/93 Alpine Investments pika 38

- **Direktiva “Sherbimet”**

- Direktiva 2006/123/KE Ne lidhje me sherbimet ne tregun e brendshem

- Kerkohej te arrihet nje liberalizim me i madh sesa ai i arritur nga jurisprudence e GjD ne lidhje me te drejten e vendosjes dhe ofrimit te sherbimeve

- Eshte nje direktive horizontale

- Me vlere te pergjithshme
- I aplikohet cdo lloji sherbimi pervec atyre qe jane shprehimisht te perjashtuar ne nenin 2

- Eshte direktive kodifikimi

- Kodifikon prodhimin jurisprudencial te meparshem
- Shkon pertej vendimeve te GjD dhe zgjeron aspektet e trajtuara ne fushen e liberalizimit te ofrimit te sherbimeve dhe vendosjes
 - Rregullon jo vetem lehtesimin e lirive por edhe te siguroje nje cilesi minimale sherbimi

- Struktura

- Kreu I – lehtesim i normave administrative per aksesin dhe ushtimin e sherbimeve
- Kreu V – garantimi i cilesise se sherbimit
- Kreu VI – bashkeveprim administrativ midis shteteve antare
- Kreu VII promovimi i programeve te konvergjences

- **Kreu III – lehtesimi i ushtrimit te drejtes se vendosjes**

- Rregullon

- Regjimet e autorizimeve nga ana e shteteve antare
- Kushtet e vendosura per te ofruar sherbime
- Dallimi midis regjimit dhe kushteve – C-724/18 dhe C-727/18 Cali Apartments pika 49 e vijim

- Vendos kufinj per mundesine e shtetve per te vendosur kushte apo regjime autorizimi

- Neni 9.1 - riprodhon testin Gebhard dhe parimin e trajtimit te barabarte
- Neni 10, 11, 12, 13, 14, 15 – parimi i trajtimit te barabarte dhe kushtet vetem me arsye imperative te interesit te pergjithshem e proporcionale
 - Neni 14.5 percakton si kushte te ndaluara apriori

- Per subjektet

- Qe kerkojne te vendosen sipas nenit 49
- Subjektet qe kerkojne kthimin ne shtetin e origjines – situatet e brendshme – liberalizim ne sektorine sherbimeve
 - C-360/15 dhe C-31/16 X dhe Visser pika 110

- **Kreu IV – liria e ofrimit të shërbimeve dhe përjashtimet**
 - Rregullon
 - Lirine e ofrimit të shërbimeve
 - Të drejtat e përfituesve të shërbimit
 - I referohet vetëm situatave transkufitare kur ofruesi dhe përfituesi janë në vende të ndryshme të BE
 - Nuk përbën liberalizim të mirëfilltë si tek e drejta e vendosjes
 - Edhe për shërbimet direktiva shkon më tej sesa jurisprudencën e GjD
 - Neni 16.1 – rritet lirine e nenit 56 TFBE në lidhje me ofrimin e shërbimeve dhe aksesin në treg dhe lirine e ushtrimit
 - Neni 16.3
 - Shtetet anëtare mund të vendosin kushte dhe regjime për aksesin në treg vetëm nëse respektohen këto kushte
 - Mosdiskriminimi
 - Nevoja
 - Proporcionaliteti
 - Kushti i nevojës përcaktohet qartë në mënyrë shteruese
 - Arsye rëndi publik, sigurisë publike, shëndetit publik, mbrojtja e mjedisit
 - Jo nocioni i "arsye imperative të interesit publik"
 - Kushti i proporcionalitetit
 - Me i ngurte e i ngushte se të liria e vendosjes
- **Në lidhje me përfituesit e shërbimit**
 - Mosdiskriminimi
 - Neni 19 – mbrojtja e përfituesit nga barrierat diskriminuese nga Shteti i tij ku është vendosur
 - C-372/04 Watts
 - C-76/05 Schwarz
 - Neni 20 – mbrojtja e përfituesit nga barrierat diskriminuese nga Shteti antar ku ofrohet shërbimi
 - C-290/04 Scorpio

Njohja e kualifikimeve profesionale I

- Me qellim ushtrimin e lirive duhet qe titujt profesionale dhe kualifikimet te njihen e te vlejne nga te gjitha Shtetet antare
 - Qe mos perbejne barriere per lirite e garantuara nga TFBE
 - Neni 53.1 TFBE – “Për t’ua bërë më të lehtë personave të nisin dhe ndjekin aktivitet si të vetëpunësuar, Parlamenti European dhe Këshilli, duke vepruar sipas procedurës së zakonshme legislative, nxjerrin direktiva për **njohjen e ndërsjellë të diplomave, certifikatave dhe dëshmime të tjera të kualifikimeve formale** dhe për bashkërendimin e dispozitave të përcaktuara në akte ligjore, nënligjore ose administrative në Shtetet Anëtare lidhur me nisjen dhe ndjekjen e veprimtarive si të vetëpunësuar.
 - Vonesa ne miratimin e direktivave
 - GjD ka konsideruar se kjo norme eshte nje obligim i drejteperdrejte nga Traktati per eliminimin e kufizimeve dhe pengesave ne ushtrimin e ketyre lirive te garantuara ne nenet 45, 49, 56 TFBE
 - Ceshtjet 71/76 Thieffry (pika 15-18 dhe 25-27) dhe Ceshtja 11/77 Patrick
 - Edhe pse mungojne direktivat shteti antar duhet ti njohje diplomat dhe titujt kur kjo eshte e mundur nga normative kombetare
 - GjD me vone ka percaktuar detyrimin per ti njohur titujt e diplomat dhe ne mungese te direktivave
 - C-340/89 Vlassopoulou pika 15-17 - ne lidhje me nenin 49 TFBE – duhen marre ne konsiderate diplomat e fituara ne nje Shtet tjetet antar dhe krahasuar me diplomat kombetare te leshuara per te verifikuar kompetencat dhe njohurite e fituara
 - Ky vendim vlen akoma egjithese kane dale direktivat per rastet e parregulluara nga keto te fundit
 - » Profesionet e parregulluara melegjislacion kombetar – C-164/94 Arianitis pika 31-32
 - » Diplomat qe nuk kane kushtet e kriteret per njohje sipas direktivave – C-238/98 Hocsman
- Direktivat ne lidhje me njohjen e kualifikimeve profesionale
 - Direktiva 2005/36/BE – “Direktiva e kualifikimeve Profesionale”
 - Modifikuar me Dir. 2013/55/BE
 - Futet koncepti i kartes profesionale europiane
 - Mundesia per te njohur periudhat e stazhit professional te zhvilluara ne nje Shtet antar te ndryshem nga ai i origjines
 - Direktiva dallon midis lirise se ofrimit te sherbimeve dhe te drejtes se vendosjes
 - Ne rastin e lirise se sherbimeve
 - Nuk kerkohet njohja e plote e titullit nese ofruesi i sherbimit eshte i vendosur ligjerisht ne nje Shtet tjetet antar (neni 5.1)
 - Ofruesi i sherbimit duhet te dorezoje nje deklarate paraprake me dokumentat qe provojne se ka te drejte te ushtroje ate sherbim
 - Detyrime per ofruesin e sherbimeve te jape informacion te nevojshem per perfituesit e sherbimeve

- **Ne rastin e lirise se vendosjes**
 - Tre regjime te ndryshme per njohjen e kualifikimeve (Titulli III)
- **Regjimi i pergjithshem (Kreu I)**
 - Regjim i pergjithshem per te gjitha diplomat sipas nenit 10.1
 - Ish dir. 89/48/KEE
 - Shteti antar i cili kerkon, per ushtrimin e nje profesioni te caktuar, pasjen e nje kualifikimi profesional (profesionet e rregulluara) eshte i detyruar te lejoje aksesin per ushtrimin e ketij profesioni nje qytetari te nje Shteti tjetër antar kur ky i fundit ka deshmi kualifikimi ose diplome formimi te leshuar nga nje shtet tjetër antar per te ushtruar ate profesion ne territorin e tij (neni 13, pika 1.1)
 - Nuk eshte njohje automatike por verifikohet nga autoritetet e shtetit antar prites
 - Me qellim qe te jene periudha kohore te ushtrimit te ngjashme sipas klasifikimit te kualifikimeve profesionale
 - Verifikohet qe jane leshuar nga nje autoritet kompetent i Shtetit antar leshues
 - Mund te merren edhe vendime per kompensim periudhe me qellim njohjen e mevonshme (neni 14.1 Praktika profesionale, provim formimi i profesionit , etj.)
 - Nese kualifikimet ne dy shtete nuk jane te ngjashme mund te kete njohje te pjesshme (Psh Infermier njihet si asistent infermier apo sanitar)
 - Kur eshte rasti qe per nje profesion specific duhet te njihet mire e drejta kombetare e Shtetit antar i takon atij shteti qe te zgjedhe llojin e proves qe duhet kryer per njohjen e titullit (Provim formimi apo praktike profesionale)
 - Ka raste perjashtimore
 - Problem eshte nese aplikohet apo jo Dir. 2005/36/KE nese nje kualifikim profesional i fituar ne nje Shtet antar duke u bazuar mbi nje diplome studimi te marre ne nje Shtet tjetër antar
 - Zgjidhje te ndryshme ne ceshtjet
 - C-311/06 Consiglio nazionale degli ingegneri pika 59 dhe C- 118/09 Koller, pikat 33-35
 - Vendimi i dates 17 korrik 2014 C-58/13 dhe C-59/13 Torresi - rasti vendosjes ne Itali te nje subjekti qe kishte fituar kualifikimin e avokatit ne Spanje me diplome te leshuar ne Spanje por pjese e studimeve te njohura nga Spanja te kryera ne Itali
- **Njohja e eksperiencave profesionale (Kreu II)**
 - Kryesisht per aktivite industriale, tregtare dhe artizanale (percaktuar ne Aneksin IV)
 - Aktivite te cilat aksesin apo ushtrimi kerkojne pasjen e njohurive dhe kompetencave te pergjithshme, tregtare apo profesionale dhe per njohjen Shteti antar kerkon si prove te mjaftueshme per pasjen e ketyre njohurive dhe kompetencave faktin qe aktiviteti eshte ushtruar ne nje Shtet tjetër antar (Neni 16)
 - Njohje, jo e kualifikimeve ne vetvete, por e ekperiencave profesionale per nje numer te caktuar sipas llojit te profesionit (ne nenet 17-19) dhe ne listen e profesioneve
- **Njohja ne baza te koordinimit te kushteve minimale te formimit (Kreu III)**
 - I aplikohet nje numri te kufizuar profesioneve mjekesore: mjekte, infermiere, obsteter, dentist, farmacist (vetem arkitekt jashte fushes mjekesore)
 - Rregullohej me direktiva sektoriale ne te kaluaren te cilat kryenin harmonizimin per aksesin dhe ushtrimin e ketyre profesioneve dhe njohjen e periudhave profesionale ne kushte te barabarta te kryera ne vendet antare
 - Neni 21 “cdo Shtet antar nje diplomat e formimit qe japin akses” ketyre profesioneve te cilat jane “konform kushteve minimale te formimit” sipas neneve te meposhtme “dhe i atribuon atyre, ne lidhje me aksesin ne aktivitetin profesional, dhe ushtrimin e tij, te njejtat efekte ne territorin e tij sic e kane diplomat e formimit qe ai leshon”
 - Sistem njohje automatik – ndryshe nga njohja e pergjithshme qe kerkon verifikimin e kushteve nga autoritetet kombetare
 - Ceshtja C-675/17 Preindl pika 31 dhe pika 40

- **Procedura e njohjes**
 - Per te drejten e vendosjes
 - E kualifikime profesionale
- **Rregulla te perbashketa per te gjitha direktiven**
 - **Garanci procedurale per kerkuesin e njohjes parashikuar ne nenin 51**
 - Njohja Brenda 3 muajve dhe mund te kerkohet me vone ne gjykate per moszbatim te periudhes apo per mosnjohje
 - **E drejta per te perdorur te njejtin titull profesional qe perdoret ne Shtetin antar ku njihet (neni 52)**
 - Psh Abogado ne Spanje perdoret Avvocato ne Itali
 - Vlen per te drejten e vendosjes por edhe per lirine e ofrimit te sherbimeve ku duhet Shteti prites te autorizojte perdorur titulli i vendit ku eshte i vendosur (shih neni 54)
 - **Kushtet gjuhesore (neni 53)**
 - "Profesionistet qe perfitojne nga njohja e kualifikimeve profesionale duhet te posedojne njohurine e gjuheve te nevojshme per te ushtruar profesionin ne Shtetin antar prites"
 - Vetem per lirine e vendosjes dhe jo per ofrimin e sherbimeve (Per kte te fundit parashikohet detyrimi per nje deklarate per njohjen e gjuhes se shtetit prites per profesionet qe kane lidhje me sigurine e pacienteve ne Dir. 2013/55 neni 7 pika 2 ii) ger. f))
 - Shiko ne jurisprudence vendimin 19 shtator 2006 Ceshtja C-193/05 Komision vs. Luksemburg , C-506/04 Wilson
- **Ceshtja e njohjes se kualifikimit profesional te avokateve**
 - Problematike si sektor
 - Dy rruge per njohje
 - E para - me ane te regjimit te pergjithshem te njohjes (Dir. 2005/36/KE)
 - Rasti Koller C-118/09
 - Aplikohet neni 14 pika 3 sipas te cilit i ngelet shtetit antar, ne rastet e profesioneve te cilat kerkojne njohjen e se drejtes kombetare, te zgjedhin midis periudhes se formimit apo provimit te formimit dhe nuk eshte ne zgjedhjen e kerkuesit te njohjes
 - E dyta – rruga – Dir. 98/5/KE per lehtesimin e ushtrimit te profesionit te avokatit ne shtet te ndryshem nga ai ku eshte marre tituli
 - Mund te ushtroje duke u vendosur duke perdorur titullin e vendit te origjines e shprehur ne nje nga gjuhete zyrtare te BE
 - Pas nje periudhe prej 3 vitesh
 - Duke dhene prove te ushtrimit efektiv te profesionit
 - Fiton te drejten te ushtroje duke perdorur titullin e shtetit prites
 - Rasti eshte C-58/13 dhe 59/13 Torresi pika 48, 49, 50, 51

Contacts:

Thank you for your attention!
Any question ?

Assoc. Prof. Dr. Av. Arber Gjeta

Chair JM in EU Law
Department of Law
Faculty of Economy
University of Elbasan
arber.gjeta@uniel.edu.al

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union